

ÉLET ÉS KULTURA

Művészet.

PFEIFFER ELEK KIÁLLÍTÁSA.

Ezek a képek elárulják, hogy festőjük a természetet óhajtja megközelíteni ábrázolásaiban, megfigyelései azonban nem terjednek túl bizonyos, mátkonvenciókká vált általánosságokon. Tárgyban és felfogásban olyan sablonok találhatók itt, amelyek nem esnek messze a műkereskedők kirakataiból ismert kommersz áruktól. Ezen a klaszison belül még legjobb munkái ennek a tárlatnak a kis napsütéses tájképek világos és aránylag átlátszó színeikkel. A csendéletek anyagszerű megfestése a Romek-csendéletek utánérzését mutatja, míg a figurális képek a régi müncheni akadémia receptje szerint készültek nem mindig kifogástalan ábrázolással.

TÓBIÁS GYÖRGY KIÁLLÍTÁSA.

Tóbiás festészete a naturalizmus és impresszionizmus határán mozog. Érdeklődését a természet festőisége köti le és ez vásznain egyéni meglátásán át

jelenik meg. Ezen egyéni látásra jellemző az egyszerű, de kifejező rajz és az ckkersárga alaptónus, melybe a többi szín harmónikusan illeszkedik bele. Ez hozza a hangulatot tájképeibe és figurális kompozícióiba egyaránt. Vanak tájképei, amelyekben régebbi piketúrájának finom szürkéi még visszatérnek. Ez azonban értékben csak gyarapítja mostani teljesítményét. A sommás előadást egyszerű, festői technikával éri el, amely képeknek csendes belső életéhez szinte észrevétlenül hozzásimul.

Tóbiás tehetsége az arcképekben nyújt legtöbbet s képeiről itélve is ezen a területen éri magát a legjobban. Itt mutat legtöbb elmélyedést és megoldásai is itt a legteljesebbek. E művekben nemcsak a festői megjelenítés erőteljes, de az ábrázoltak lelkesége is kifejezésre jut. Alakjai nyugodt, keresetlen pózban ülnek, kissé diszkréten jelennek meg a néző előtt, akivel semmi kapcsolatot nem keresnek, de azért megsejtetik vele egész lényüket.

DOROGI IMRE

Zene.

A szegedi Városi „Liszt Ferenc-Zeneiskola” a Tisza szálló nagytermében igen értékes és sikeres évzáró hangversenyt rendezett. Megint csak bebizonyosodott, hogy ez a szegedi intézmény Belle Ferenc dr. igazgató és hegedűművész gondos és nagyjelentőségű vezetése mellett milyen eredményesen építi ki a Szeged város kis muzikusainak lelkében a benne lappangó zenei tehetséget. A pódiumra lépő, sok szép reményre jogosító fiatal tehetségek közül kiténtek nemcsak Belle Ferenc dr. Körffy Endre dr. és Ocskay Kornélné tanítványai, hanem szerepeltek itt olyan pompás kis zongoristák is, mint pl. a kis Ketting Lajos, aki ritmusérzékevel, biztos, határozott billentésével bátran és otthonosan mozog máris hangszerének titkaiban. Felúzóően jól hangzott Rachmaninoff cisz-moll prelűdje és Liszt Elfelejtett keringője Láng László pontos játékában, Cramer három tanulmánya Vörös Margit fejlődésképes előadásában, egy-egy Bach- és Dohnányi-mű Molnár Athina alapos művészi felfogásában. Antosné Simkó Mária, e növendékek tanárnője, valóban szép sikerű pedagógiai munkát végzett művészi kiképzésünkben. Fellegvári Walter

tanár értékes munkájáról tett tanubi-zonyságot Sebestyén Albert, Konrád György és Rác Zoltán trióegyüttese. De a zeneiskola kitűnő tanári karának két másik tagja is tudása legjavát adta ezen a hangversenyen, amikor Antos Kálmán, a neves orgonaművész, a zeneiskola Kiskarát vezényelte, és amikor Erdélyi János, a hangversenysisikeréről is közismert művészlelkű hegedűtanár két tanítványát szerepeltette. Gáspár Imrét és Kossuth Gábort, akik Spohnak egy érdekes művét adták elő igen ügyesen.

A szegedi Városi Zeneiskola már sokszor bebizonyította rátermettségét arra, hogy kereteit fúvó-tanszakok beiktatásával és rendszeresítésével kibővítsék, amire a szegedi zenei kultúra kimélyítése szempontjából ma már valóban égető szükség lenne.

ÚJVIDÉK városa a pünkösdi ünnepek alkalmával nagy zenei ünnepek színhelye volt. A Magyar Orsz. Dalos-szövetség Délvidéki Kerületének megalakulásával együtt a Délvidék nevesebb énekkarai is hatalmas hangversenyt rendeztek. Újvidék városa azzal a messzesemenő áldozatkészséggel, mellyel a különböző városok dalosait bő-

ségesen és baráti szeretettel megvendégezte, tanúságot tett a mellett, hogy a magyar dalosügy nemzeti értékének e példát szolgáltató megbecsülésével minden áldozatot szívesen meghoz ősi dalkultúránk kincseinek felkutatása és fenntartása érdekében. A hatalmas báni palota előtt sorban léptek fel a pódiumra az értékesebbnél értékesebb dalos egyesületek, mint a szabadtéri Magyar Népkör Énekkara Fehér Ödön vezényletével, a zombori Iparos és Kaszinó Dalárda férfikara Hengen Mátyás és Kiss János vezényletével, és az újvidéki Polgári Daloskör férfikara után, a neves „Újvidéki Kórus”, élén Kiss Lajos dr. zeneiskolai igazgatóval. Kiss Lajos dr. az újvidéki zenei élet egyik fő vezetője. Jelen voltunk a vezetése alatt álló „Közszervatórium” évszázó növendékhangversenyén. Kiváló hegedűsöket (Pálínkó Ferenc, Kovács József és Rác Zsolt), igen képzett zongoristákat (Galántha Éva és Szementovszky György) hallottunk ott, csodálkoztunk, milyen pontos összjátékban szerepelt a növendékek zenekar a tehetséges Petneki Jenő tanár vezetésével, aki a közel jövőben Berlinben fog nagy énekkort vezényelni. Különösen érdekes volt a növendék-énekkar szereplése (Bartók- és Kodály-számokkal), a kiváló pedagógiai érzékű Tóth Antal tanár vezényletével. A zeneiskola tanárai, Kiss Kálmán, Szegedi Sándor (akit már itt Szegeden is hallottunk), Szervánky K. Valéria, Bak László és a többiek valóban mind nagyjelentőségű munkát végeznek, — mint ahogyan első tekintetre is meg lehetett állapítani, hogy Újvidéknek igen magas fokú és mozgalmasságú zenei élete van. Ennek a művészi életnek szinte tengelye Kiss Lajos dr. filharmónikus zenekara, amelynek tagjai kizárólag zeneiskolai tanárok és újvidékiek, és amely — mint tudjuk — a szegedi filharmónikus zenekarral együtt nyerte el „a legjobb vidéki zenekar” címmel járó kétezer pengős állami jutalmat. Alkalmunk volt a neves zeneigazgatóval átnézni az elmúlt két zenei évad hangversenyműsorait és azt láttuk, hogy Újvidéken nemcsak kiváló dirigensek fordultak meg, mint Csilléry Béla dr., kiváló művészek, mint Sztankay Lajos és Füzessy Mária, hanem olyan művek is szerepelnek a műsorokon, amelyek a legmagasabb zenei igényeket is kielégíthetik, mint a Beethoven-szimfóniák, Liszt, Wagner művei, Cherubini Requiemje, Lassus, Gallus, Vittoria stb. kórusművei. Kiss Lajos dr. érdeme az

is, hogy a műsorversenyen az Újvidéki Kórus nyerte el a jutalmul szánt emlékerleget, melyet Dunay Jenő úr. min. tan. adott át a dalosokat megvédő díszvacsorán.

Szegedről is többen Újvidékre rándultunk, hogy résztvehessünk az ünnepeken és hogy megismerhessük délvidéki testvérvárosaink zenekultúráját, hogy szellemi kapcsolatot teremhessünk Szeged és a gyönyörű fekvésű Újvidék között. Azon a hatalmas énekkari seregszemlén, amelyen Kodály-, Bárdos-, Liszt-művek mellett itt-ott még a régi „Liedertafel”-stílus is szóhoz jutott, — ami eléggé megbontotta férc rögiségével az egységes hatást, — csak egyetlen énekkar képviselhetett Szegedet, a vasutasok MÁV „Hazánk” Dalköre, — és megállapíthatjuk, hogy valóban méltóan állták meg helyüket az énekkar derék dalosai ezen a művészi parviadalon. Kertész Lajos egyetemi lektor, karnagyuk, valóban nemes modorban fogta egybe a fegyelmetlen éneklő, pompásan intonáló, légies pianokat, meleg crescendokat és átütő fortekat éneklő férfikart, amely már pünkösdi vasárnapjának délelőttjén is szerepelt Újvidék Nagytemplomában. Itt egy egész misét kitöltő műsorral igen jó egyházi kórusnak is bizonyult. Léh Jakab, az újvidéki egyházi zene ősz mestere, a ma is még fiatalosan vezénylő karnagy és kiváló orgonista, a Ceccilia-kórusral és zenekarral valóban klasszikus egyházi zenét adott ugyanezen a délelőttön a templomban. Kertész Lajos egyben elénekelté ongonakisérettel Király Péter „Benedicta es tu...” kezdetű koncertszólóját is. Nemes hajlékonyságú tenorja ezúttal is ép oly hatást ért el, mint elsőrendű vezénylő munkája. Miután a „közgazgatási palota” előtt az összkar az ő vezényletével énekelte el a Híszkegyet, a „Hazánk” férfikar két szép száma következett. Művészi volt Farkas F. ügyes Katonadalainak előadása, és hallhattuk a szegedi Király Péter Rákóczi-indulóját is, — a Berioz-féle zenekari Rákóczi-indulónak a különben széles átíratát. Különösen ez utóbbi szám, — ha talán nem is egyezik stílusa a szigorúan vett mai magyar énekkari muzsika belső szerkezetével, vagy mondjuk divatjával, — mégis egészen rendkívüli hatást keltett a hallgatóság soraiban! Mi talán fel sem tudjuk fogni, milyen nagy dolog lehet minden újvidéki ember számára az, hogy a Rákóczi-indulót éppen a „báni palota” előtt hallhatta felcsendülni, K. I.